

Foto: iStock

HELP, MIJN PAARD ...

loopt dwars door me heen

We kennen er allemaal wel één: een paard dat niet om persoonlijke ruimte lijkt te geven en door je heen duwt. Dit is niet alleen vervelend, het kan ook gevaarlijke situaties opleveren. Do Groen traint paarden op basis van positieve bekrachtiging. We vroegen haar hoe zij dit probleem zou oplossen.

Tekst: Paula van de Geest | Foto's: iStock, Renske van der Haagen, Arnd.nl, privébezit Do Groen

“ Als we naar probleemgedrag gaan kijken, is mijn eerste gedachte altijd: het paard is niet een probleem, hij hééft een probleem”, begint Do. “Dit helpt om op een andere manier naar de situatie te kijken; je wilt het paard niet straffen voor zijn gedrag, je wilt het paard helpen om het probleem op te lossen. Stap één bij het oplossen van probleemgedrag is achterhalen waarom het paard dit gedrag laat zien, zodat

modus schiet. Vaak zie je dat er in deze situaties sprake is van ‘trigger stacking’, oftewel angst die opstapelt. Hierbij kun je denken aan een paard dat stress heeft, omdat hij de kudde niet meer kan zien en die daar bovenop stress ervaart omdat hij afgespoten wordt en dat spannend vindt. Een paard dat veel stress ervaart is niet in de optimale positie om de juiste dingen te leren. We willen dat een paard positieve associaties

“Je wilt het paard niet straffen voor zijn gedrag, je wilt het paard helpen om het probleem op te lossen”

je kunt bepalen welke aanpak helpend is. In welke situatie gebeurt het? Wat gaat eraan vooraf en wat gebeurt er na afloop? Soms is training helemaal niet nodig en kunnen we het probleem oplossen door iets in de situatie of het management te wijzigen. Gedragsproblematiek vereist altijd een individuele aanpak. Er zijn verschillende situaties en redenen die ervoor kunnen zorgen dat een paard door je heen duwt.”

STRESS

“Veel paarden die door je heen duwen, doen dit vanuit stress. Het spanningsniveau is zo hoog dat het paard geen oog meer heeft voor waar jij staat en in de vlucht-

heeft met ons en de trainingssituatie. Daarom kun je het beste binnen de comfortzone van je paard beginnen met trainen. Zet je paard op voor succes! Kies een plek en situatie waar je paard kan ontspannen en bouw de training vanuit daar langzaam uit. Als je paard bijvoorbeeld verlatingsangst heeft, begin de training dan met een maatje in de buurt. Plekken kun je leuker en minder spannend maken door te kiezen voor speurwerk, hersenwerk of door je paard voertjes te laten zoeken. Kijk goed naar de lichaamstaal en signalen van je paard om te bepalen hoe hoog zijn spanningsniveau is. Het boek van Rachael Draaisma over Kalmerende signalen kan je daarbij helpen.”

Foto: Rensike van der Haagen

Trainen met een target kan een manier zijn om opdringerig gedrag te verhelpen

NAAR DE WEI

“Een andere situatie waarin paarden nogal eens door je heen gaan duwen, is het moment waarop ze van de stal naar de wei worden gebracht. Het paard wil zo snel mogelijk naar de wei en let niet meer op de gene die naast hem loopt. In dit soort gevallen is het interessant om eerst te kijken wat de reden achter het gedrag is en of de situatie gewijzigd kan worden. Wil het paard bijvoorbeeld niet gescheiden worden van zijn beste vriend, of alleen achterblijven in de stal? Kunnen we het paard als eerste buitenzetten of samen met zijn vriend? Het kan ook zijn dat het paard al een tijd zonder ruwvoer staat en dan kan het helpen om hem eerst hooi te geven. Is het mogelijk om het paard korter op stal te zetten? Als wijzigingen niet mogelijk zijn of geen verandering geven, dan kun je gaan trainen. Ook hier begin je bij voorkeur weer met oefenen op een plek en in een situatie waar je paard zich goed voelt. Oefen bijvoorbeeld als ze al een paar uur op de wei hebben gestaan.”

TARGETS

“Niet ieder mens en paard hebben dezelfde persoonlijke ruimte. Sommige paarden komen graag dichtbij je staan en als je dat niet prettig vindt, zul je hem moeten uitleggen tot waar jij het nog comfortabel vindt. Hoe kunnen we aan het paard uitleggen wat het gewenste gedrag is? Bij het werken met positieve bekrachtiging wordt vaak gebruik gemaakt van targets. Targets zijn objecten waar een paard naartoe kan bewegen. Targets kunnen van alles zijn, maar veelgebruikt zijn bijvoorbeeld lange stokken met een balletje erop, uittrekbare dusters, maar ook pionnen of matjes. Als het paard eenmaal beloond is voor het bewegen richting een target kunnen we deze inzetten voor het gewenste gedrag door de matjes, pionnen of targets zo neer te zetten of vast te houden dat het paard in de gewenste richting beweegt en op de gewenste afstand van ons blijft.”

EERSTE STAPPEN

“Je wilt het paard leren dat de target ‘*the place to be*’ is. Dan steek je de target uit voor de neus van het paard waarop deze hem nieuwsgierig zal willen onderzoeken. Vervolgens klik je en geef je een voerbeloning. Met de klik geef je aan dat het paard het juiste doet en dat er voer aankomt. Op deze manier wordt het voorspelbaar. Je kunt gebruik maken van een mechanische clicker, of een klik met je tong of een markeerwoord, zoals ‘Yes!’. Zodra het paard dit begrijpt, en meestal is

OVER DO GROEN

Do Groen is eigenaar van het bedrijf ‘Horses with choices’. Ze helpt paardeneigenaren en hun paarden plezier terug te vinden in de training door het inzetten van positieve bekrachtiging en keuzevrijheid. Daarnaast is ze beschikbaar voor gedragsconsults. Het is Do’s missie om paardenwelzijn te vergroten en de relatie tussen mens en paard te verbeteren. Samen met haar Zweedse collega Angelica Hesselius heeft ze de Reward Based Horse Academy opgericht. Hier leren mensen de fundamenten van clickertraining. Do heeft zich gespecialiseerd in omgang en coöperatieve zorg, Angelica richt zich op dressuur. Verder kun je Do ook regelmatig online tegenkomen. Ze deelt, o.a. op Instagram, regelmatig haar kennis omtrent de omgang met en training van paarden. Het werken met positieve bekrachtiging kwam op Do’s pad dankzij haar merrie Maydeen. Op een gegeven moment ging zij steeds vaker bij de uitgang van de bak staan of koos ze buiten de snelste route terug naar stal. Do verloor het plezier in haar hobby, omdat haar paard er duidelijk minder lol in had. Hier begon haar zoektocht en sindsdien is plezier hét uitgangspunt in haar trainingen. Heb je interesse in een gedragsconsult? Do is nog op zoek naar complexe case studies.